

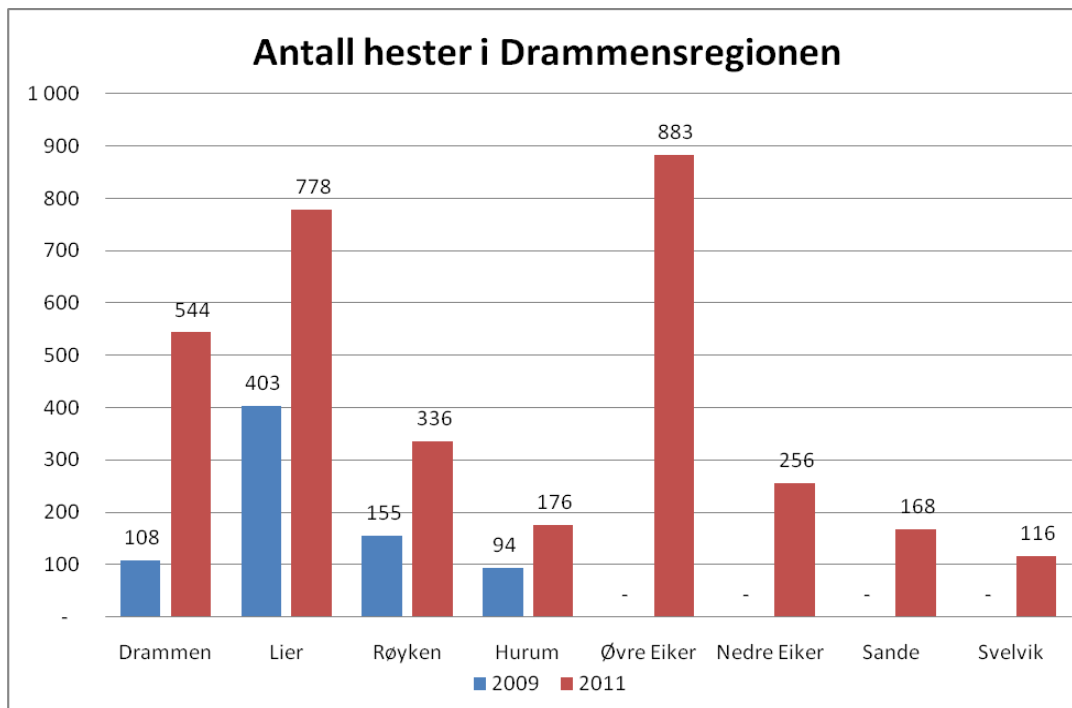

Verdiskapning i hestenæringen i Drammensregionen

Av Gry Løberg
11. mai 2011

Januar 2010 ble det igangsatt hestetelling i Drammensregionens 8 kommuner. Vi har nå kommet til at vi har 3257 hester i regionen. Dette er langt flere hester enn tidligere antatt. Vi har ikke noen god komplett oversikt over antallet hester nasjonalt, men i 2000 ble det beregnet å være 42 000 hester i landet, i 2009 var det 65 000 hester og i 2011 har man beregnet ca 100 000 hester i landet. Men dette er kun anslag, man vet ikke med sikkerhet.

Til sammenligning finnes det 300 000 hester i Sverige og det er hele 6 millioner hester i EU.

Figur 1 Viser tall fra hestetelling i Drammensregionen for 2009 og 2011

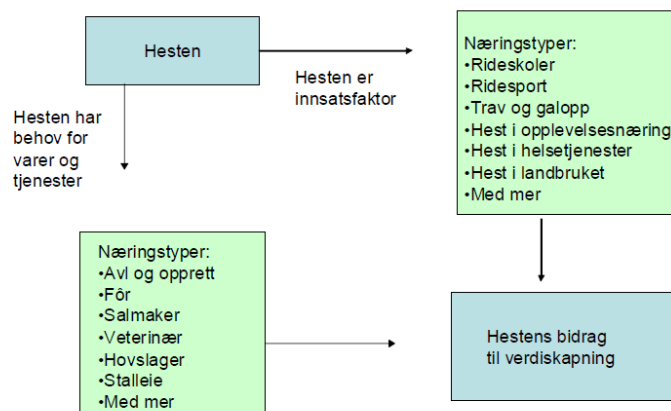
Hestenæringen består av en rekke ulike typer bedrifter:

Rideskoler, profesjonelle idrettsutøvere innen ryttersport og ulike kjøredisipliner - samt trav og galopp, hest i turistnæringen, hest i helsesektoren, i landbruket og som hobby og rekreasjon.

Rundt hestenæringen genereres en rekke leverandører av varer og tjenester:

Avl og oppdrett, forproduksjon (grovfor og kraftfôr), salmaker, veterinærtjenester, hovslager, stalleie, forsikring, regnskapsføring, hestetransport, bekledning og utstyr til rytter/kusk og hest, flis til strø, slakt, forskning og undervisning, alternativ behandling og litteratur.

I tillegg til at hestenæringen genererer en økonomisk verdiskapning ser vi også stor verdi i hesten som er økonomisk vanskelig målbart. Arbeidet med hest gjør at man er mer i aktivitet som gir kjente helsegevinster, og samhandlingen med hest gir også en rekke effekter som senket blodtrykk, styrket immunforsvar, bedre trivsel, bedre empati og kommunikative evner.

Kilde: Econ Pöry

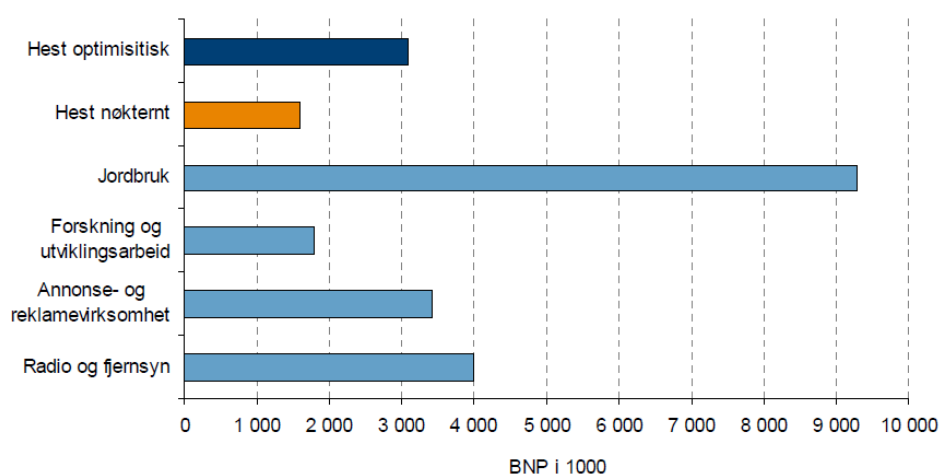
Figur 2 Hestenæringens bidrag til verdiskapning.

Econ Pöry har beregnet verdiskapningen av hestenæringen i Norge. I Sverige har de gjort en rekke økonomiske beregninger og bruker en nøkkel for sysselsetning hvor 10 hester sysselsetter en person. Med bakgrunn i modellen til ECON Pöry og den de har brukt i Sverige har vi tatt ut utgangspunktet i de 3000 hestene i Drammensregionen og beregnet verdiskapningen.

Tabell 1 Anslått verdiskapning i hestenæringen i Drammensregionen.

	Nøkternt	Middels	Optimistisk
Antall hester	3257	3257	3257
Arbeidsplasser pr hest	0,09	0,10	0,12
Snittlønn pr ansatt i kr	kr 250 000	kr 300 000	kr 350 000
Snittavkastning på virksomhetene	15 %	18 %	20 %
verdiskapning i kr	kr 79 588 050	kr 114 802 200	kr 157 303 440

For å sammenligne verdiskapningen av hestenæringen med andre næringen i Drammensregionen trengs mer detaljerte opplysninger. Men man kan bruke ECON Pöry sine nasjonale tall.

Figur 3 Verdiskapning i hestenæringen i Norge sammenlignet med andre næringer.

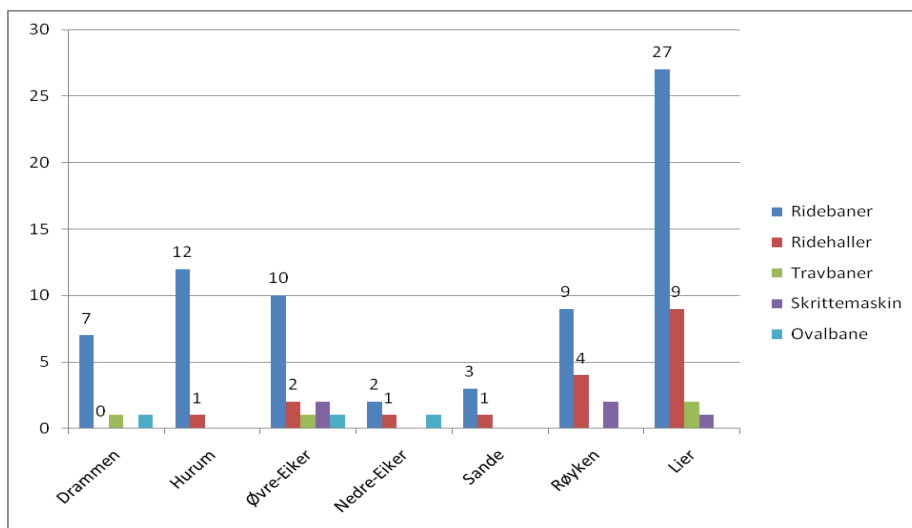

Figur 3 viser at hestenæringen har en økonomisk verdiskapning omtrent som Forskning og utviklingsarbeid og annonse og reklamevirksomhet. Hvordan hestenærings verdiskapning er i Drammensregionen i forhold til andre næringer i Drammensregionen er så langt ikke beregnet.

I de senere årene har det vært en stor økning i antall hester i Norge. Flere og flere har hest som fritidsaktivitet, hobby, sport og næring, Det har også vært gjennomført en del prosjekter i ulike kommuner og fylker relatert til næringsutvikling, samt at økonomien og lønnsomheten i hestenæringen har vært kartlagt. Med bakgrunn i hestetellingen i Drammensregionen ser vi at antall hester har doblet seg i fra tellingen i 2009 frem til telling i 2011.

Nærhet til Oslo og klyngeeffekt

I Drammensregionen har vi flere aktive utøvere innen ryttersport og travsport som tiltrekker seg andre aktive utøvere. Det er et stort og voksende miljø, og forekomsten av rideanlegg og travbaner fører til at området er attraktivt for nyetablering av hester.

Figur 4 viser antall rideanlegg i Drammensregionen

I Drammensregionen er det 73 ridebaner, 19 ridehaller, 5 travbaner, 6 skrittemaskiner og 3 ovalbaner, se tabell 2. Det er et stort antall. Beregnet kostnad på å anlegge rideanleggene over er omkring 45 millioner kroner, da er ikke Drammen Travbane medregnet ettersom de har et veldig stort anlegg.

Tabell 2 viser oversikten over hesteanlegg i Drammensregionen.

	Ridebaner	Ridehaller	Travbaner	Skrittemaskin	Ovalbane	Totalt
Drammen	7	0	1	0	1	9
Lier	27	9	2	1	0	39
Røyken	9	4	0	2	0	15
Hurum	12	1	0	0	0	13
Øvre-Eiker	10	2	1	2	1	16
Nedre-Eiker	2	1	0	0	1	4
Sande	6	2	1	1	0	10
Svelvik	0	0	0	0	0	0
Drammensregionen	73	19	5	6	3	106

Nærheten til Oslo, og at det også bor mange mennesker i Drammensområdet, gjør at dette er et attraktivt område å etablere seg i for å holde på med hest. Det bor til sammen 170 000 mennesker i regionen og det er også mange hesteeiere og ryttere som bor i Asker, Bærum og Oslo som benytter seg av hestetilbud i Drammensregionen.

Hestenæringen som kunde

Ettersom hestenæringa i Drammensregionen er stor vil det også være viktig å se på hestenæringa som en viktig kunde for det øvrige landbruket i regionen. Grovforproduksjon og produksjon av flis/strø kan gi muligheter spesielt for de som allerede har produksjonsutstyr. Ellers vil utleie av driftsbygning til oppstalling av hest, utleie av beite og rideterreng være mulige tilleggsnæringer for mange.

Flis/strø

En gjennomsnittshest kan bruke 1,5 m³ med flis pr mnd. For Drammensregionen utgjør dette 48 852 m³ flis som har en verdi på 19,2 mill kr.

Grovfor

En gjennomsnittshest har behov for 5 kg tørrstoff fra grovfor hver dag. Det tilsvarer omkring 10 kg høy eller høyensliasje. Med 3 000 hester tilsvarer det ca 10 950 tonn grovfor pr år som disse spiser, eller et grovforareal tilsvarende ca 12 170 daa, eller en verdi på 33 mill. kr. Noe av dette grovforet vil også bli konsumert av hester på beite.

Så langt er det uvisst hvor mye som produseres lokalt, og hvor mye som kommer langveis fra eller helt fra utlandet. Uansett er det et stort potensial for landbruket i Drammensregionen å produsere grovfor til hest, spesielt der hvor man fra før har produksjonsutstyr til grovfor.

Hestegjødsel som ressurs

Hestene i Drammensregionen produserer hestegjødsel innblandet flis tilsvarende 20 000 tonn pr år. Dette har ofte blitt sett på som avfall. Det planlegges nå et komposteringsprosjekt i Lier hvor en blander hestegjødsel og grøntavfall slik at en kan ha kompost som et jordforbedringsmiddel og som et alternativ til å importere store mengder kompost til grønnsaksproduksjonen.

Vanskelig å beregne alt

Det er vanskelig å beregne hva en hesteeier bruker på forsikring, utstyr, kurs og utdanning, veterinærtjenester osv. Vi håper å finne ut av dette gjennom en spørreundersøkelse vi skal gjennomføre i sommer.